

Verrekijker

**PEET
VALSTAR**

valst028@planet.nl

Kijken. In mijn krant lees ik een uitspraak van Helga van Leur: ‘We hebben een Derde Kamer nodig, die niet vier maar twintig jaar vooruitkijkt.’ Een verre-kijker dus. Misschien om vergezichten te zien? Vrede, democratie, aarde- en mensenrechten, ja graag! Hoopvol geluid in grimmige tijden want, met een variant op de spreukendichter: zonder kijk verwilderst het volk. Wie heeft ‘kijk’ op zo’n Derde Kamer? Kunnen we misschien een ‘kijktank’ vanuit de Jans aanbieden? Maar eerst diep ik een paar kijkervaringen op.

Ogen tekort

Midden in een smal steil en kleurrijk straatje in Genua kom ik ogen tekort, de wereld in het klein. Naast mij een 17e-eeuws herenhuis met drie vrolijk gebeeldhouwde kinderen vijf meter omhoog en daar weer boven een madonna met kind, resultaat van ingenieus vakwerk enkele eeuwen terug. Daaronder een recentere schildering van een jonge vrouw op de rug gezien, met een felrode en gele gloed, wat een contrast! En wat heeft ze om haar schouders gedrapeerd?

Mysterieus. Om mij heen huizen van ruw steen, vier of vijf verdiepingen, waarin asielzoekers rondhangen en afwachten waar het lot hen zal brengen of hun lichaam te koop aanbieden. Achter de muren ook chique appartementen voor toeristisch verblijf. Enkele tientallen meters verderop rijk aangeklede kerken. Wat zie ik nu allemaal en hoe kijken de heel verschillende wijkbewoners naar elkaar? Even later zie ik een flinke matpartij die gelukkig ook weer stopt. Door al dat kijken durf ik – gelukkig alleen de eerste avond – door de nauwe straatjes niet alleen terug naar mijn hotel.

Anders kijken

Gedurende mijn leven leerde ik om anders te kijken. Kritischer, niet zomaar aanpassen aan de bestaande mores. Mijn eerste baan had ik in de rode zuidoosthoek van Friesland, daar waar armoede en kerkverlating al eind negentiende eeuw hoogtij vierde.

Breekpunt was een opmerking van een oudere vrouw. “Meneer Valstar, u weet misschien veel van de Bijbel, maar u weet niks van ons.” Daar kon ik het mee doen. Het maakte dat ik anders ging kijken naar mensen en hun geschiedenis in deze streek. Ik leerde Fries en ging het spreken, leerde een beetje te kijken met andere ogen.

Anders kijken. Als je dat met veel mensen doet, zo leerde ik vorig jaar op de A12, geeft dat hoop op een betere wereld.

Radical

In de film *Radical*, gebaseerd op een waargebeurd verhaal, ontdekt basisschoolleraar Sergio op zijn nieuwe school in een Mexicaans dorpje dat er maar weinig middelen zijn en nog minder enthousiasme om de jongeren iets bij te brengen. Zij komen vaak uit moeilijke thuissituaties en behalen de laagste test scores van het land. De regio waar hij werkt wordt geteisterd door drugsbendes. Sergio besluit het roer compleet om te gooien en ‘radicale’ methodes te gebruiken om zijn leerlingen te inspireren en een betere toekomst te bieden. Hij doet dat door zijn leerlingen anders te laten kijken naar de werkelijkheid. Bijvoorbeeld door de simpele vraag te stellen hoe het kan dat een boot drijft. Ook kijkt hij anders naar zijn pupillen door zich niet af te vragen hoe ze de hoogste CITO-scores kunnen halen maar waar hun talenten liggen. Het lukt hem om lethargie en onverschilligheid te doorbreken.

Cadeautje

Terug naar de verrekijker, naar de Derde Kamer om vergezichten te zien. Een paar hoofdlijnen: verder kijken dan je neus lang is, visie ontwikkelen op een gezonde democratie (dus niet: ieder voor zich) en een gezonde aarde waar geen plek is voor onverschilligheid. Weg met armoede, met elkaar asielzoekers opvangen. Verlangen naar zo’n wereld, geïnspireerd door geloof, hoop en veel liefde. Een droomwereld? Ja, maar ik kan niet zonder. Idee voor een passend welkomcadeautje voor aanstaande Derde Kamerleden: een verrekijker!

